

PRITARTA
Kupiškio rajono savivaldybės tarybos
2018 m. balandžio d. sprendimu TS-

PATVIRTINTA
Kupiškio rajono savivaldybės
kultūros centro direktoriaus
2018 m. balandžio d. įsakymu Nr. S-

KUPIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS KULTŪROS CENTRO 2018–2020 METŲ STRATEGINIS PLANAS

Asignavimų valdytojas (ai)	Kupiškio rajono savivaldybės kultūros centras, 190157290 (asignavimų valdytojo(-ų) pavadinimas, kodas)
Misiija	Savo veikla puoselėti etninę kultūrą, mėgėjų meną, kurti menines programas, plėtoti edukacinę veiklą, įgyvendinti sociokultūrinius, pramoginius ir kt. projektus, organizuoti profesionalaus meno sklaidą, ugdat ir tenkinant vietos gyventojų kultūrinius poreikius.
Vizija	Kupiškio kultūros centras – patrauklus visuomenei ir kultūros vartotojui, atviras bendruomenės meninei ir kultūrinei saviraiškai, Kupiškio krašto kultūrinio identiteto savimonės saugotojas ir puoselėtojas, virtualus, bendradarbiaujantis ir nuolat besikeičiantis.

Situacijos analizė
Išorinės aplinkos analizė
<u>Politiniai – teisiniai veiksniai:</u> Kultūra ir menas ugdo ir sutelkia visuomenę, skatina jos kūrybiškumą, atstovauja ir pristato rajoną, todėl svarbu vystyti etninės kultūros plėtros, mėgėjų meninės veiklos, profesionalaus meno sklaidos, valstybinių, kalendorinių švenčių programas ir suteikti galimybes visuomenei naudotis kultūros ir meno laimėjimais. Kultūros gyvenimas – nėra pastovi būseną, kurią būtų galima nuosekliai ir išsamiai aprašyti, tačiau Kultūros politiką privaloma kryptingai formuoti. Iš tiesų, tai konkretūs valstybės institucijų sprendimai bei veiksmai, kurių imamasi kultūrai plėtoti ir skleisti, visuomenės dalyvavimui kultūros procese, jo valdymui užtikrinti, meninei kūrybai remti, žmogaus įvairiapusei kultūrinei raiškai užtikrinti. Kultūra yra nacionalinių vyriausybių kompetencija ir prioritetas. Europos Sąjunga nereglamentuoja nacionalinės kultūros politikos, bet Europos Sąjunga suinteresuota šalių narių kultūros įvairove, kultūriniu bendradarbiavimu tarp šalių. Kupiškio rajono savivaldybės kultūros centras (toliau – Kultūros centras) teikia kokybiškas paslaugas, stengdamasis įgalinti bendruomenę kurti ir vartoti kultūros produktus kintančiame pasaulyje, skatina bendravimą ir bendradarbiavimą. Kultūros centro veikla grindžiama bendražmogiškomis vertybėmis bei tautos tradicijomis, todėl privalo tenkinti gyventojų, nepriklausomai nuo jų tautybės, politinių pažiūrų, amžiaus, tikybos, profesijos ir kitų požymių, kultūrinius poreikius. Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos 2016–2018 metų strateginio veiklos plano tikslai labai aiškiai suformuoja kultūros įstaigų funkciją – „Skatinti kultūros prieinamumą įvairioms visuomenės grupėms ir jų dalyvavimą kultūroje, puoselėjant kultūros tradicijas bei kultūrinės raiškos įvairovę“. Kultūros centras vykdydamas jam pavestas funkcijas, vadovaujasi Lietuvos Respublikos

Konstitucija, Civiliniu kodeksu, Vyriausybės, Kultūros ministerijos priimtomis kultūros programomis ir įstatymais, regiono ir savivaldybės planavimo dokumentais:

- Lietuvos Respublikos kultūros centrų įstatymu, kuris įteisina kultūros centrą kaip instituciją ir apibrėžia jo veiklos ypatybes bei kitus su kultūros centrų veikla susijusius santykius;
 - Lietuvos Respublikos kultūros rėmimo fondo įstatymu;
 - Lietuvos Respublikos dainų švenčių įstatymu. Remiantis šiuo dokumentu, kultūros centrų meno mėgėjų kolektyvų, tautodailininkų, liaudies ir profesionalios kūrybos (muzika, choreografija, teatras, dailė, tautiniai rūbai) atstovų pagrindinis veiklos tikslas yra paruošti Meno tarybos patvirtintą repertuarą ir atstovauti savo rajonui Dainų šventėse;
 - Lietuvos Respublikos etninės kultūros valstybinės globos pagrindų įstatymu;
 - Regionų kultūros plėtros 2012–2020 metų programa, patvirtinta kultūros ministro 2011 m. spalio 19 d. įsakymu Nr. IV-639. Šios programos tikslas – padėti įgyvendinti valstybinę regioninę kultūros politiką, sudarant palankias sąlygas gyventojams tenkinti kultūros poreikius, puoselėti regioninę etniškumą ir išskirtinumą;
 - Lietuvos kultūros politikos gairėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos Seimo 2010 m. birželio 30 d. nutarimu Nr. XI-977;
 - Kupiškio rajono savivaldybės tarybos sprendimu 2011 m. kovo 11 d. Nr. TS-69 patvirtintu Kupiškio rajono plėtros iki 2020 metų strateginiu planu;
- Kupiškio rajono savivaldybės plėtros strateginiame plane išskirti trys prioritetai:
- išsilavinusios, pilietiškos, saugios ir sveikos visuomenės vystymasis;
 - verslo aplinkos gerinimas ir turizmo plėtotė;
 - darni gyvenamosios aplinkos plėtra.

Kultūros centro veiklai įtakos turės Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos, Kultūros ministrų įsakymai ir metodinio centro – Nacionalinio kultūros centro rekomendacijos.

Lietuvos tapimas Europos sąjungos (toliau – ES) nare, atvėrė naujas galimybes modernizuoti Kultūros centro ir padalinių infrastruktūrą, plėsti kvalifikacijos tobulinimo paslaugas. Kultūros centras teiks rajono savivaldybei pasiūlymus dėl padalinių atnaujinimo, nes daliai statinių yra būtina renovacija.

Nepaisant naujų tiek vidinių, tiek išorinių politinių aplinkybių, pagrindiniai ilgalaikiai kultūros politikos prioritetai išliko nepakitę:

- skatinti kūrybinę veiklą ir jos sklaidą visuomenėje;
- skleisti ir pristatyti Lietuvos kultūrą užsienyje;
- didinti kultūrinės informacijos prieinamumą visuomenei;
- sudaryti sąlygas visuomenei dalyvauti kultūros veikloje;
- išsaugoti paveldą, jo kultūrinę vertę.

Ekonominiai veiksniai:

Kultūros centras, padaliniai ir laisvalaikio salės finansuojami iš trijų pagrindinių šaltinių:

- Kupiškio rajono savivaldybės biudžeto, pagal valdytojo patvirtintas sąmatas, skiriant asignavimus,
- lėšų, gaunamų už teikiamas mokamas paslaugas ir nuomą, fizinių ir juridinių asmenų paramos;
- iš projektinių lėšų.

Mažėjanti Kupiškio rajono gyventojų perkamoji galia tiesiogiai susijusi su lėšomis, gautomis už parduotus bilietus. Kultūros centras negaudamas pakankamai asignavimų negali tinkamai išlaikyti esančios infrastruktūros. Tuo labiau, kad energijos kainų kilimas, mokesčių našta ir kiti veiksniai lemia didėjančias Kultūros centro eksploatacines išlaidas.

Kultūros centro, padalinių ir laisvalaikio salių darbuotojai rengia projektus papildomoms lėšoms gauti iš įvairių fondų ir programų. Gautos lėšos naudojamos pagal patvirtintas sąmatas.

Kupiškio kultūros centras nuolat ieško socialinių partnerių, kurie tiek pinigėmis lėšomis, tiek paslaugomis ar prekėmis prisideda prie kultūrinių renginių organizavimo bei kūrybinių sumanymų įgyvendinimo.

Finansavimo šaltiniai	2015 m. (Eur)	2016 m. (Eur)	2017 m. (Eur)
Savivaldybės biudžeto lėšos	435880,00	476195,00	522585,00
Valstybės biudžeto lėšos	23369,00	62749,00	16612,00
Programų, fondų, projektų lėšos	17500,00	6118,00	24600,00
Kitos lėšos (labdara, parama, 2 proc. GPM, kiti finansavimo šaltiniai)	26416,00	35135,00	32357,00

Skiriamų lėšų dydis tiesiogiai įtakoja pagrindinių Kultūros centro funkcijų atlikimo galimybes ir kokybę. Trūksta lėšų kvalifikuoto personalo išlaikymui ir skatinimui, kolektyvų vadovams ir specialistams. Kvalifikacijos tobulinimo, dalykinių ir bendrųjų kompetencijų ugdymo, seminarų, mokymų kaina dažnai yra vienas svarbiausių kriterijų, lemiančių jo pasirinkimą.

Kultūros ir meno darbuotojams tarnybinių atlyginimų dydį ir mokėjimo tvarką reglamentuoja Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymas 2017 m. sausio 17 d. Nr. XIII-198.

Vis dar nedideli kultūros ir meno darbuotojų atlyginimai didina socialinę įtampą, mažina darbuotojų motyvą. Dėl poreikių neatitinkančio finansavimo ir socialinių garantijų trūkumo į rajono kultūros įstaigas neatvyksta dirbti jauni, motyvuoti specialistai. Naujų, inovatyvių kolektyvų steigimą ženkliai riboja gabių, kvalifikuotų kolektyvų vadovų, jaunų specialistų stoka.

Remiantis Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2017 m. rugsėjo 19 d. įsakymu Nr. ĮV-948 bei Valstybės ir savivaldybių įstaigų kultūros ir meno darbuotojų veiklos vertinimo tvarkos aprašu, atsižvelgiant į Kultūros centro metinio veiklos plano priemones, kiekvienam darbuotojui suformuotos metinės veiklos užduotys. Pareiginės algos kintamosios dalies nustatymas priklauso nuo praėjusių metų veiklos vertinimo pagal darbuotojui nustatytas metines užduotis, siektinus rezultatus ir jų vertinimo rodiklius.

2017 m. vasarą buvo pradėtas įgyventi projektas „Atsinaujinančios energetikos elektrinės pritaikymas Kupiškio rajono savivaldybės kultūros centre, siekiant sumažinti CO₂ dujų susidarymą“ (58117,00 Eur), kuris sėkmingai bus baigtas 2018 m. Įgyvendindamas šį projektą, Kultūros centras prisidės prie gyvenamosios aplinkos sąlygų gerinimo, sutaupys lėšas, kurios bus skiriamos renginiams, inventoriaus įsigijimui jiems ruošiantis.

Kultūros centro ir padalinių bei laisvalaikio salių mėgėjų meno kolektyvams reikalingas autobusas išvykoms į festivalius, koncertus, konkursus, šventes ir kt. Įsigijus autobusą bus sutaupyta lėšų transporto nuomai, pagal patvirtintus įkainius bus nuomojama kitoms įstaigoms, organizacijoms ir taps galimybe užsidirbti papildomų lėšų.

2015–2017 m. Kultūros centrui priklausė 13 padalinių rajone. Kupiškio rajono savivaldybės tarybos sprendimu 2017 m. vasario 24 d. Nr. TS-7 „Dėl Kupiškio rajono savivaldybės kultūros centro nuostatų patvirtinimo“ 7 punktu ir Kupiškio rajono savivaldybės kultūros centro padalinių reorganizavimo, likvidavimo, pertvarkymo ir struktūrinių pertvarkymų 2017–2020 metų priemonių planu, patvirtintu 2017 m. vasario 24 d. sprendimu Nr. TS-6, kitų Kultūros centro padalinių struktūra. Liko aštuoni padaliniai – Adomynės, Alizavos, Laičių, Naivių, Salamiesčio, Skapiškio, Subačiaus ir Šimonių ir penkios – Antašavos, Juodpėnų, Lukonių, Noriūnų, Šepetos laisvalaikio salės. Dalis padalinių pastatų dideli, šalti, nepatrauklūs lankytojams, reikalaujantys kapitalinio remonto. Blogiausia padėtis Alizavos padalinyje. Reikalingos nemažos investicijos į Adomynės padalinio pastatą, skubiai reikia remontuoti Juodpėnų laisvalaikio salės pastato stogą.

2006 metais buvo pradėtas vykdyti Kupiškio rajono savivaldybės kultūros centro investicinis projektas „Kupiškio rajono savivaldybės kultūros centro rekonstravimas“ (412418 Eur). Darbai užsitęsė iki 2014 metų, tačiau pastato priduoti nepavyko, nes pritrūko lėšų ventiliacijos sistemai pajungti. 2014 m. gruodžio 5 d. buvo išsiųsti prašymai „Dėl lėšų skyrimo ventkamos kaloriferio magistralės vamzdinių pajungimo šilumos punkte“ ministrui Šarūnui Biručiu, LR Seimo nariui Aleksandrui Zeltiniui. 2015 m. sausio 29 d. buvo atsakymas, kuris pasiekė ir Kupiškio rajono savivaldybę, kad Savivaldybės vykdomo projekto „Kupiškio rajono

savivaldybės kultūros centro pastato rekonstravimas“ įgyvendinimui Kultūros ministerija yra skyrusi visas suplanuotas Valstybės investicijų programos lėšas, todėl skirti prašomų lėšų galimybių neturi. 2015 m. lapkričio 20 d. Lietuvos kultūros ministerijoje vyko dalykinis susitikimas su viceministre Patricija Poderyte, tačiau papildomo finansavimo gauti nepavyko. Kupiškio kultūros centras kreipėsi į AB „Panevėžio energiją“ su prašymu suprojektuoti automatinio šilumos punkto remontą, įrengiant pastate vėdinimo dalį. 2015 m. rugpjūčio 7 d. buvo parengtos projektavimo sąlygos ir sudaryta lokalinė sąmata 8659,67 Eur, tačiau reikalingos lėšos nebuvo gautos. 2018 m. Kupiškio rajono savivaldybė biudžete numatė lėšas, reikalingas Kultūros centro rekonstravimo darbams pabaigti. Pastato pridavimas planuojamas 2018–2019 metais.

Rengiant investicinį projektą, dalis Kultūros centro patalpų nebuvo įtraukta į projektą, todėl norint didinti Kultūros centro teikiamų paslaugų patrauklumą, atsižvelgiant į kintančias renginių organizavimo įmonių galimybes bei konkurencingumą, reikia renovuoti Vitražų salę, atnaujinti baro ir virtuvėlės interjerą, pakeisti pasenusius ir nebeveikiančius scenos įrengimus, įrengti atskirą kasos patalpą pagal biudžetinių įstaigų kasoms keliamus reikalavimus. Atnaujinta kultūros centro infrastruktūra sudarys patogesnes ir geresnes sąlygas gyventojams naudotis Kultūros centro paslaugomis, bus praplėstas teikiamų paslaugų spektras ir funkcionalumas. 2017 metais atnaujinti sanitariniai mazgai prie Vitražų salės, 2018 m. planuojama remontuoti grimo kambarius.

Kupiškio kultūros centras, padaliniai ir laisvalaikio salės atlieka didelį darbą įgyvendinant valstybės ir savivaldybių kultūros politiką, tačiau dėl nepakankamos materialinės bazės, lėtai vykstančių Kultūros centrų renovacijos darbų, nepakankamo finansavimo informacinėms technologijoms, Kultūros centro paslaugos visuomenei dažnai pateikiamos nepatraukliai, nes nėra sąlygų tinkamai pasinaudoti šiuolaikinių technologijų galimybėmis.

Lietuvoje nėra patvirtintos kultūros centrų vystymo strategijos, vieningų standartų ar kriterijų kultūros centrų patalpoms, todėl Kultūros centro asignavimai, skirti Kultūros centro funkcijoms vykdyti, priklauso nuo vietos savivaldos prioritetų.

Socialiniai veiksniai:

2018 m. sausio 1 d. duomenimis Kupiškio rajone gyveno 17115 gyventojų. Palyginti su 2017 metais, jų sumažėjo 555 ir šis skaičius turi tendenciją mažėti dėl vis mažėjančio gimstamumo ir didėjančio mirtingumo, didėjančios gyventojų migracijos į užsienio valstybes. Nedarbo lygis 2018 m. sausio 1 d. buvo virš 12 proc. (duomenys iš Lietuvos darbo biržos puslapio - <http://www.ldb.lt/TDB/Panevezys/DarboRinka/Kupiki/LastSituacija.aspx>). Dėl Kupiškio mieste ir rajone verslo subjektų mokamų nedidelių atlyginimų, dalis darbingo amžiaus žmonių bei jaunų šeimų keliai gyventi į didžiuosius Lietuvos miestus, kur geresnės ekonominės ir pragyvenimo sąlygos.

Tiek Kultūros centras, tiek jo padaliniai jaučia demografinės situacijos neigiamą kitimą. Mažėjantis jaunų šeimų, vaikų ir jaunimo skaičius, socialiai pažeidžiamų žmonių skaičiaus kaime augimas, kelia didelį susirūpinimą kultūros darbuotojams, nors mėgėjų meno kolektyvų skaičius kol kas išliko stabilus.

Mažėjantis gyventojų skaičius kaimuose tampa realia grėsme, kai kurių Kultūros centro padalinių egzistavimui. Gyventojų kultūrinio aktyvumo netolygumai ir kultūros prieinamumas yra tiesiogiai susiję su socialinės bendrystės stoka ir gyvenimo kokybės lygio skirtumais, todėl nuosekli, tęstinė kultūros skaida, jos prieinamumas, kultūros plėtra yra svarbi gyvenimo kokybės sąlyga.

Kultūros centras ir padaliniai pagal turimas savo galimybes gali prisidėti prie šios problemos sprendimo, siekdami gerinti kultūrinės aplinkos ir teikiamų paslaugų kokybę, asortimentą bei prieinamumą, didindami renginių patrauklumą gyventojams bei svečiams, skatindami bendruomeniškumą, gerindami vietos socialinę aplinką, glaudų tarpregioninį, tarpinstitucinį bendradarbiavimą, dalyvaudami sudarant sąlygas tinkamai panaudoti kultūros procesus rajono ekonominei ir socialinei pažangai, puoselėdami esamas ir kurdami naujas tradicijas, per edukacines programas, sudarydami sąlygas įgyti naujų žinių ir socialinių įgūdžių bei ugdydami vaikus ir jaunimą.

Mažesnes pajamas gaunantys žmonės turi ribotas galimybes tenkinti savo kultūrinius

poreikius, todėl Kupiškio rajono savivaldybės tarybos 2017 m. vasario 24 d. sprendimu Nr. TS-8 „Dėl Kupiškio rajono savivaldybės kultūros centro teikiamų mokamų paslaugų įkainių dydžių patvirtinimo“ buvo papildyti Kupiškio rajono savivaldybės kultūros centro teikiamų mokamų paslaugų įkainių dydžiai nuo 2017 m. balandžio 1 d. 50 proc. bilieto kainos nuolaida tam pačiam asmeniui taikoma už du Kultūros centro organizuojamus renginius per metus, įsigyjant vardinį bilietą ne renginio dieną: pensininkams ir neįgaliesiems, pateikusiems neįgaliojo pažymėjimą. Per 2017 m. šia nuolaida pasinaudojo 257 kupiškėnai.

2018 m. papildžius Kultūros centro įkainius naujomis teikiamų mokamų paslaugų įkainių dydžių siūlomomis nuolaidomis, jomis pasinaudos daugiavaikės šeimos ir globėjai, pateikę asmenį patvirtinančius dokumentus.

Kultūros infrastruktūros pertvarkos, auganti kultūrinė konkurencija, nedideli kultūros darbuotojų atlyginimai didina socialinę įtampą ir tarp pačių kultūros darbuotojų. Sumenkęs kultūros darbuotojo prestižas ir gaunamas darbo užmokestis neskatina į regionus vykti jaunų, motyvuotų specialistų, turinčių aukštąjį išsilavinimą. Kasmetinis kūrybinio potencialo bei žmoniškųjų išteklių netekimas yra tiesiogiai įtakojamas ilgametės emigracijos ir demografinės situacijos.

Technologiniai veiksniai:

Sparčiai vystantis modernioms komunikacijų technologijoms auga aktualios, išsamios ir prieinamos informacijos vaidmuo visuomenėje. Viena iš prioritetinių valstybės sričių – informacinės visuomenės kūrimas, tačiau kultūros įstaigų aprūpinimas naujomis informacijos technologijomis atsilieka nuo šalies tempų bei poreikio. Lėtas ir nenuoseklus Kultūros centro ir padalinių aprūpinimas šiuolaikinėmis technologijomis apsunkina darbuotojų darbą, kvalifikacijos kėlimą, dalyvavimą tarptautiniuose kultūros projektuose ir kultūros informacijos sklaidą. Stinga kompiuterių, projektorių, vaizdo, garso, montažo ir kt. įrangos, reklamos sklaidai reikalingų leidybos įrengimų. Tai mažina konkurencinį pajėgumą, darbo našumą ir mažina ugdymo galimybes.

Šiuolaikinis modernus kultūros centras turi būti orientuotas į vartotoją, ugdantis bendruomenę ir kuriantis jos narių poreikius atitinkančias paslaugas, lankstus, bendraujantis ir bendradarbiaujantis, nuolat besivystantis ir besikeičiantis, virtualus, aktyviai ieškantis papildomo finansavimo.

Kultūros centrui labai svarbi ryšių su visuomene sritis. Pagrindinis tikslas – sistemingai, planingai ir kryptingai skleisti informaciją apie Kultūros centro veiklą, bendradarbiauti su įvairiomis institucijomis, žiniasklaida, ieškoti rėmėjų, kurti ilgalaikes mecenavimo tradicijas. Technologijos svarbios ne tik informacijos sklaidai, bet ir paslaugų įvairovei bei kokybei.

Kultūros centre dirba 22 kūrybiniai darbuotojai, tik 14 iš jų turi kompiuterizuotas darbo vietas, tačiau didžioji dalis kompiuterinės įrangos pasenusi, neužtikrina darbo našumo. Kiti darbuotojai priversti naudotis asmeniniais kompiuteriais. Reikalingos kompiuterinės įrangos bei kompiuterinių programų trūkumas neleidžia vykdyti veiksmingos, nuoseklios Kultūros centro veiklos. Viena iš prioritetinių valstybės sričių – informacinės visuomenės kūrimas. Kultūros centras iš esmės menkai dalyvauja šiame procese.

2017 m. gruodžio 31 d. duomenimis iš kaimo padalinių, tik Subačiaus ir Skapiškio padaliniai turi po kompiuterį, spausdintuvą, internetą. Kaimo padaliniuose darbo vietos nekompiuterizuotos, nėra interneto.

Šiuolaikinėje visuomenėje gaunamos informacijos gausa bei skirtingi pateikimo kanalai kelia didelius reikalavimus kultūros darbuotojams įgyti naujų įgūdžių ir gebėjimų valdyti informaciją, todėl juntamas didžiulis poreikis kompiuterinio raštingumo bei sudėtingesnių kompiuterinių programų įvaldymo kursų.

Informacija apie Kultūros centro, padalinių ir laisvalaikio salių veiklą teikiama centro interneto svetainėje www.kupiskiokultura.lt. Savivaldybės interneto svetainėje www.kupiskis.lt, socialinio tinklo „Facebook“ paskyroje – Kupiškio kultūros centras. Visa informacija apie būsimus renginius, jų kainas pateikiama skaitmeninėje lentoje ant Kultūros centro lauko sienos.

Pramoginiams, masiniams renginiams ir kultūrinei, edukacinei veiklai turima techninė bazė

yra skurdi, neatitinkanti šiandieninių reikalavimų, nekonkurencinga, neužtikrina paslaugų nuoseklumo ir kokybiško įgyvendinimo pagal potencialių užsakovų poreikius. Trūksta muzikos instrumentų, turimus būtina atnaujinti, ne tik Kultūros centre, bet ir padaliniuose bei laisvalaikio salėse. Taip pat nėra tinkamos lauko įgarsinimo ir apšvietimo įrangos, aukštos kokybės sceninių, kondensatorinių mikrofonų, kilnojamos elektros jėgainės ne mažiau 7,5 kW, labai prastos būklės kilnojamoji lauko scena, būtina atnaujinti ir meno mėgėjų kolektyvų sceninius drabužius bei avalynę.

Vidinės aplinkos analizė

Teisinė bazė:

Savo veikloje Kultūros centras vadovaujasi Lietuvos Respublikos Konstitucija, Lietuvos Respublikos kultūros centrų įstatymu, Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymu, Lietuvos Respublikos teisės gauti informaciją iš Valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymu (įstatymo pakeitimo įstatymas), Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymu, Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymu, Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymu, Lietuvos Respublikos kultūros ministro įstatymu „Dėl valstybės ir savivaldybių įstaigų kultūros ir meno darbuotojų veiklos vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ Nr. IV-948 2017-09-19, LR valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymu 2017-01-17 Nr. XIII-198, Lietuvos Respublikos ūkio ministro įsakymas „Dėl Lietuvos profesijų klasifikatoriaus LPK 2012 patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos Darbo kodeksas 2016-09-14 Nr. XII-2603, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu „Dėl bendrųjų reikalavimų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų interneto svetainėms aprašo patvirtinimo 2013-04-18 Nr. 480, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro įsakymas „Dėl pavyzdinės darbo sutarties formos patvirtinimo“ 2017-06-29 Nr. A1-343, Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymu, Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus įsakymu „Dėl mažos vertės pirkimų tvarkos aprašo patvirtinimo“ 2017-06-28 Nr. 1S-97, LR Vyriausybės nutarimu „Dėl Lietuvos Respublikos darbo kodekso įgyvendinimo“ 2017-06-21 Nr. 496, Dokumentų rengimo taisyklėmis, patvirtintomis 2011 m. liepos 4 d. Nr. V-117, Dokumentų tvarkymo ir apskaitos taisyklėmis 2011 m. liepos 4 d. Nr. V-118, Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos ir Kupiškio rajono savivaldybės institucijų teisės aktais. Kiti veiklą reglamentuojantys dokumentai: Etninės kultūros plėtros valstybinė programa, Dainų švenčių įstatymas, Regionų kultūros politikos gairės, Kultūros plėtros 2012–2020 metų programa. Vykdamą veiklą, atsižvelgiama į Lietuvos Respublikos Seimo priimtus nutarimus dėl Lietuvai svarbių sukakčių ir iškilų asmenybių jubiliejų, minėjimo.

Kultūros centro veiklą reglamentuoja Kupiškio rajono savivaldybės kultūros centro Darbo tvarkos taisyklės, patvirtintos Kupiškio kultūros centro direktoriaus 2018 m. sausio 24 d. įsakymu Nr. V-14, pažeidimų fiksavimo tvarkos aprašas (2018-01-24 Nr. V-15), darbuotojų pareigybės aprašai, profesinės veiklos ir elgesio taisyklės (2017-09-01 Nr. V-90).

Organizacinė struktūra:

Kultūros centras yra biudžetinė įstaiga, išlaikoma iš savivaldybės biudžeto, vykdomi kultūrinę veiklą. Kultūros centro ir jo padalinių veiklos sritys: pilietinės, tautinės ir dvasinės savimones saugojimas ir puoselėjimas, kūrybinių sugebėjimų ugdymas, mėgėjų meninės veiklos, renginių, švenčių, festivalių organizavimas, gyventojų kultūrinių poreikių tenkinimas.

Kultūros centras veiklą vykdo Kupiškio rajono teritorijoje, vadovaudamasis Kupiškio rajono savivaldybės tarybos patvirtintais nuostatais, kurie 2017 m. kovo 7 d. įregistruoti Juridinių asmenų registre.

Kultūros centrui vadovauja direktorius, veikiantis pagal Kultūros centro nuostatus bei Steigėjo patvirtintą pareigybės aprašą. Kultūros centre yra 6 skyriai: administracija, informacijos ir sklaidos, meninės veiklos, etninės kultūros, ūkio dalies ir kultūros centro kaimo padalinių ir laisvalaikio salių. Visi darbuotojai yra tiesiogiai pavaldūs direktoriui. Kultūros centre veikia Kultūros centro taryba, sudaryta iš Kultūros centro darbuotojų, Savivaldybės administracijos atstovų, Savivaldybės tarybos ir bendruomenės narių, kuri atnaujinta 2016 m. spalio 31 d., ją sudaro 7 asmenys. 2017 m. spalio 10 d. išrinkta Kultūros centro darbo taryba, kurią sudaro trys

asmenys.

Kultūros centro struktūrą sudaro Kupiškio kultūros centras, turintis juridinį statusą ir kaimo padaliniai bei laisvalaikio salės, neturinčios juridinio statuso. Nauja, optimizuota pagal turimus išteklius, kultūros centro organizacinė struktūra, padės Kultūros centrui tapti patrauklia, šiuolaikiškai veikiančia kultūros organizacija.

Žmogiškieji ištekliai:

2017 m. gruodžio 31 d. Kupiškio kultūros centre ir jo padaliniuose dirbo 62 darbuotojai. Iš jų 46 (36,5 etato) kultūros ir meno darbuotojai. 20 kultūros ir meno specialistų turi aukštąjį universitetinį išsilavinimą, 7 – aukštąjį neuniversitetinį, 8 įgiję aukštesnįjį ar specialųjį išsilavinimą, 2 – vidurinį. Kitų darbuotojų yra 16 žmonių (13,25 etato). Iš jų 7 darbuotojai, įgiję aukštąjį universitetinį išsilavinimą, 2 darbuotojai – aukštąjį neuniversitetinį išsilavinimą, 2 – aukštesnįjį ar specialųjį išsilavinimą ir 2 – vidurinį išsilavinimą.

2017 m. savo kvalifikaciją tobulino 14 darbuotojų.

Planavimo sistema:

Kultūros centro veikla planuojama centro tikslams, uždaviniams ir funkcijoms atlikti, remiantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės bei Steigėjo centrui iškeltais tikslais ir uždaviniais. Veikla planuojama, remiantis Kupiškio rajono savivaldybės 2018–2020 metų strateginio veiklos plano prioritetais. Pagal ilgalaikį prioritetą siekiama įgyvendinti strateginį tikslą – skatinti žinių visuomenės plėtrą, kultūrinį ir sportinį aktyvumą.

2015 m. rugsėjo 2 d. Kupiškio rajono savivaldybės taryba pritarė Kupiškio kultūros centro 2015–2017 metų strateginiam veiklos planui, buvo parengtos metinės veiklos programos, parengtas Kultūros centro veiklos įgyvendinimo priemonių planas.

2018–2020 metais Kultūros centro veiklos planavimo sistemą sudarys:

- Kultūros centro strateginis veiklos planas trejų metų laikotarpiui;
- Kultūros centro ir jo padalinių bei laisvalaikio salių metinė veiklos programa, planuojama kalendoriniams metams;
- Kultūros centro ir jo padalinių bei laisvalaikio salių metų veiklos įgyvendinimo priemonių planas kalendoriniams metams;
- kiekvieno mėnesio veiklos planas.

Visus planavimo dokumentus tvirtina Kultūros centro direktorius.

Kultūros centras kasmet iki einamųjų metų vasario 1 dienos Kultūros ministerijai ir Steigėjui pateikia nustatytos formos, patvirtintos Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2006 m. sausio 12 d. įsakymu Nr. IV-7 „Dėl kultūros centrų statistinių duomenų pateikimo“, Kultūros centro ir jo padalinių bei laisvalaikio salių veiklos ataskaitą. Kultūros centro direktorius už centro veiklą atsiskaito Steigėjui – Kupiškio rajono savivaldybės tarybai, parengdamas vadovo metų veiklos ataskaitą.

Finansiniai ištekliai:

Iš Savivaldybės biudžeto gaunamos lėšos yra pagrindinis finansinis šaltinis Kultūros centro išlaikymui. Kiti šaltiniai: rėmėjų parama, ES ir Lietuvoje veikiančios kultūros rėmimo fondai. Lėšos gautos už mokamų paslaugų teikimą sudaro papildomų lėšų, dalį. Siekdami įgyvendinti savo idėjas bei pagerinti materialinę bazę, Kultūros centro darbuotojai teikia projektus Lietuvos kultūros tarybai, Kupiškio rajono savivaldybei, Kupiškio Vietos veiklos grupei. Kasmet parengiama virš 20 projektų, tačiau finansuojama ir įgyvendinama apie 5 įvairaus turinio projektus. Viena iš projektų teikimo ir įgyvendinimo sąlygų, būtinas kofinansavimas, kuriam reikiamo lėšų kiekio Kultūros centras neturi, todėl ieško papildomo finansavimo.

Finansavimo šaltiniai	2015 m.	Dalyvių, programų, projektų skaičius	2016 m.	Dalyvių, programų, projektų skaičius	2017 m.	Dalyvių, programų, projektų skaičius
NVŠ programų	2705,00	4 programos, 60 dalyvių	7764,00	5 programos, 94 dalyviai	10759,00	5 programos, 100 dalyvių

lėšos (Eur)				3 programos, 66 dalyviai		6 programos, 107 dalyviai
Finansuotų projektų lėšos (Eur)	17500,00	4 projektai	19200,00	6 projektai	24600,00	5 projektai
Rėmėjų lėšos (Eur)	15636,00		9630,00		8092,00	

Viena iš papildomų galimybių Kultūros centro lankytojams – vaikams ir paaugliams, tai neformalusis vaikų švietimas (toliau – NVŠ), kurio paskirtis – tenkinti pažinimo, lavinimosi ir saviraiškos poreikius, padėti jiems tapti aktyviais visuomenės nariais. Neformaliojo vaikų švietimo programos pradėtos vykdyti 2015 metais.

SSGG analizė

Stiprybės:

- Planinga veikla, kurioje dera individualus ir komandinis darbas.
- Didelė dalis Kultūros centro darbuotojų atsakingi, turintys aukštą, profesinę kompetenciją, didelį intelektualinį bei kūrybinį potencialą.
- Rengiami ir įgyvendinami tęstiniai bei nauji įvairaus pobūdžio kūrybiniai projektai.
- Etninių šio krašto ir Lietuvos tradicijų puoselėjimas per įvairaus pobūdžio tradicinius renginius rajone ir RESPUBLIKOJE, UŽSIENYJE.
- Kupiškėniškos vestuvės įtrauktos į nacionalinius nematerialaus kultūros paveldo vertybių sąrašus.
- Kultūros centras įvertintas aukščiausia kategorija.
- Organizuojami rajoniniai, respublikiniai ir tarptautiniai kultūros renginiai.
- Aktyvesnis visuomenės dalyvavimas mėgėjų meno kolektyvų veikloje.
- Mėgėjų meno kolektyvai ir pavieniai jų nariai daugelio respublikinių konkursų laureatai, nominantai, prizinininkai.
- Didėjantis meno kolektyvų skaičius.
- Kultūros centro mokamų ir nemokamų paslaugų prieinamumo užtikrinimas visoms segmento grupėms (augantis renginių dalyvių skaičius pagal įvairias socialines grupes).

Silpnybės:

- Nepakankami Kultūros centro, padalinių ir laisvalaikio salių darbuotojų vadybos, įvaizdžio formavimo, sklaidos, informacinių technologijų valdymo bei nuoseklaus darbo komandoje, gebėjimai.
- Maža motyvacija kokybiškam, kasdieniniam darbui bei naujovių paieškai.
- Jaunų, motyvuotų, aukštąjį išsilavinimą turinčių kultūros specialistų trūkumas.
- Nepakankamas Kultūros centro, padalinių ir laisvalaikio salių aprūpinimas naujomis informacinėmis technologijomis, reikiamomis programomis, menka renginių aptarnavimo bazė.
- Kultūros centro padalinių ir laisvalaikio salių darbuotojų nepakankamas pasirengimas rengti ir įgyvendinti projektus.
- Maža bendradarbiavimo su įvairiomis institucijomis patirtis, todėl nėra bendrų projektų rengimo galimybių.
- Žemas kai kurių kolektyvų profesionalumo lygis.
- Dalis Kultūros centro padalinių ir laisvalaikio salių nepakankamai glaudžiai bendradarbiauja su vietos bendruomenėmis ir nevyriausybinėmis organizacijomis.
- Kitokių požiūrių, asmeninių iniciatyvų, naujų darbo formų pristatymas neapsiribojant formalių reikalavimų išpildymu (ryšių su kitomis institucijomis užmezgimas, palaikymas, ir bendrų renginių organizavimas).

Galimybės:

- Teigiamas Kultūros centro įvaizdžio formavimas, teikiamų paslaugų kokybės užtikrinimas, kokybės vadybos politika.
- Projektų ir bendrų projektų su partneriais teikimas į Lietuvos ir ES kultūros rėmimo bei kitus fondus.
- Vietos ir tarptautinių partnerių paieška kultūros centro materialinei bazei stiprinti.
- Glaudus ir konstruktyvus bendradarbiavimas su vietos švietimo, kultūros įstaigomis, nevyriausybinėmis organizacijomis.
- Patrauklių ir naujų darbo formų, renginių formatų paieška ir kūrimas Kultūros centro padaliniuose bei laisvalaikio salėse.
- Tarptautinių kultūros projektų rengimas bei jų įgyvendinimas svečioje šalyje sustiprintų Lietuvos, kaip patrauklios ir įdomios šalies įvaizdį tarptautinėje arenoje.
- Rengti profesionalių kolektyvų koncertus, spektaklius.
- Patraukliomis kolektyvų programomis skatinti visuomenę aktyviau dalyvauti kultūrinėje veikloje.
- Siekti mėgėjų meno kolektyvo profesionalumo.
- Renginių įvairovės bei veiklos, mažinančios socialinę atskirtį, vykdymas.

Grėsmės:

- Kuriamų paslaugų kokybės blogėjimas dėl nepakankamo Kultūros centro finansavimo.
- Blogėjanti rajono demografinė situacija, ekonominė ir socialinė padėtis mažins potencialių renginių žiūrovų skaičių.
- Besikeičiančios visuomenės vertybės, mažėjantis bendruomeniškumas.
- Mažėjantis Lietuvos valstybės biudžeto finansavimas numatytiems ir naujiems kultūros projektams.
- Didelė komercinių renginių pasiūla, žmonių mobilumas, pasikeitusios šeimos vertybės gali sumažinti visuomenės domėjimąsi vietos tradicijomis, etnokultūra bei mėgėjų meno kolektyvų veikla.
- Kultūros paslaugų ir kuriamų produktų vartojimo įpročių kaita, kultūrinių, pramoginių, produktų pateikimas internete, virtualiose televizijose, įtakos potencialių lankytojų lankymosi Kultūros centre, įpročius.
- Dėl blogėjančios ekonominės situacijos kylanti socialinė įtampa gali turėti neigiamų pasekmių Kultūros centro, padalinių ir laisvalaikio salių kompetentingų darbuotojų motyvacijai.

Ilgalaikis strateginis tikslas:

Didinti Kultūros centro teikiamų paslaugų efektyvumą ir kokybę per darbuotojų kompetenciją ir motyvaciją, naujas darbo formas, organizuojant turiningą bendruomenės narių laisvalaikį, vaikų ir jaunimo užimtumą, meninį, neformalųjį ugdymą, tenkinant gyventojų kultūrinius poreikius, didinant mėgėjų meno kolektyvų profesionalumo lygį bei profesionalaus meno pristatymą ir sklaidą, plėtojant tarptautinį, kultūrinį bendradarbiavimą.

Strateginio tikslo pavadinimas:

Efektyvinti Kultūros centro vykdomas veiklas, kultūros paslaugų kokybę ir prieinamumą, gerinant darbuotojų darbo vietas ir materialinę bazę, skatinant darbuotojus kelti kvalifikaciją bei didinti motyvaciją.

Kodas**01****Strateginio tikslo aprašymas:**

Kasdieninėje savo veikloje Kultūros centras priima planuotus ir konkrečius sprendimus, prisitaiko prie nuolat besikeičiančių aplinkybių ir ieško optimalių būdų efektyvinti veiklą. Sėkmingą kultūros organizacijos veiklą lemia ne tik tinkama strategija, optimali struktūra, tiksliai organizuoti procesai, bet ir jos nuosekliai formuojama organizacijos vidinė kultūra, kurioje dera pamatinės vertybės, filosofija bei personalinės savybės.

Kultūros centras siekia sukurti modernias, patrauklias, motyvuotai ir kūrybiškai veiklai reikalingas darbo sąlygas, palankų psichologinį mikroklimatą, patrauklią ir estetišką aplinką, kuri

atitiktų kultūros įstaigai taikomus reikalavimus.

Novatoriškų idėjų, netradicinių sprendimų, naujų darbo formų, atitinkančių šiuolaikinės visuomenės poreikius gali pasiūlyti tik motyvuotas, turintis produktyviam darbui paruoštą darbo vietą, kvalifikaciją ir kompetencijas nuolat keliantis, darbuotojas.

Siekiama kompiuterizuoti Kultūros centro, padalinių ir laisvalaikio salių darbuotojų darbo vietas, įsigyti reikalingos kompiuterinės įrangos, informacijos viešinimui būtinas priemonės – fotoaparatus, video kameras, pajungti interneto ryšį, atnaujinti įgarsinimo ir apšvietimo aparatūrą, meno mėgėjų kolektyvų drabužius, įsigyti naujus muzikinius instrumentus, mėgėjų meno kolektyvų išvykoms bei konkursams reikalingą autobusą.

Informacinei sklaidai ir potencialių vartotojų informacijai užtikrinti nuolat atnaujinama Kultūros centro interneto svetainė.

Efekto kriterijai:

- Poreikių analizė ir infrastruktūros bei paslaugų plėtros planas.
- Atnaujintų patalpų, darbo vietų kultūrinei veiklai, skaičius.
- Lėšų, skirtų Kultūros centro infrastruktūrai ir turtui įsigyti, dydis.
- Įsigyta kompiuterinės įrangos ir programų.
- Pasiūlymų kultūros centro veiklos tobulinimui skaičius.
- Asmeninės užduoties 50–100 proc. įgyvendinusių darbuotojų skaičius.
- Darbuotojų, kėlusią kvalifikaciją, skaičius.
- Kultūros centro bendruomenės pasiūlymų įstaigos veiklos tobulinimui skaičius (procentais).
- Atestuotų darbuotojų skaičius.

Strateginio tikslo pavadinimas

Siekti kultūros rūšių įvairovės, didinant mėgėjų meno kolektyvų profesionalumo lygį, puoselėti ir skatinti etninę, mėgėjų bei profesionalaus meno veiklą ir sklaidą, edukaciją bei neformalųjį ugdymą, rūpintis jų plėtra, tenkinant gyventojų poreikius.

Kodas

02

Strateginio tikslo aprašymas

Šiuo tikslu siekiama, kad Kultūros centro, padalinių bei laisvalaikio salių darbuotojai organizuotų aktyvią, kokybišką veiklą, skirtą bendruomenės narių ugdymui, kultūrinių poreikių tenkinimui, aktyviai dalyvaujant mėgėjų meno kolektyvuose, didinant jų veiklumo, profesionalumo lygį. Išskirtinį dėmesį skirti vietos tradicijoms, jų puoselėjimui, etninei ir sociokultūrinei veiklai, užtikrinančiai užimtumą visoms amžiaus grupėms, skatinti aktyvų kultūrinį gyvenimą, kūrybinę veiklą ir meno įvairovę, sudaryti sąlygas atokiausių kaimų gyventojams dalyvauti kultūrinėje veikloje.

Kultūros centrų meno kolektyvų vykdomi meniniai, edukaciniai, etniniai ir kiti projektai garantuoja savivaldybei savitumą, tarptautinį bendradarbiavimą ir plėtrą, krašto tradicijų perimamumą iš kartos į kartą.

Efekto kriterijai:

- Mėgėjų meno kolektyvų skaičiaus pokytis.
- Mėgėjų meno kolektyvuose dalyvaujančiųjų skaičius.
- Renginių ir kitų kultūrinės veiklos priemonių skaičių pokytis.
- Išvykų į rajoninius, regioninius, tarptautinius festivalius ir konkursus skaičiaus pokytis.
- Finansuotų projektų skaičiaus pokytis ir skirtų lėšų suma.
- Parengtų profesionalių parodų skaičiaus pokytis.
- Parengtų bendradarbiavimo sutarčių skaičius.
- Besinaudojančių Kultūros centro teikiamomis paslaugomis dalis, procentas (nuo rajono gyventojų skaičiaus).
- Parengtų ir įgyvendintų neformaliojo vaikų ugdymo programų skaičius.

Vertinimo kriterijaus	Efekto vertinimo kriterijaus pavadinimas	2018	2019	2020
-----------------------	--	------	------	------

kodas				
E-01-01	Poreikių analizė ir infrastruktūros bei paslaugų plėtros planas.	1	1	1
E-01-02	Atnaujintų patalpų, darbo vietų kultūrinei veiklai skaičius.	1	1	1
E-01-03	Lėšų, skirtų Kultūros centro infrastruktūrai ir turtui įsigyti, dydis.	13 000 Eur	15 000 Eur	18 000 Eur
E-01-04	Įsigyta kompiuterinės įrangos ir programų.	2	4	5
E-01-05	Pasiūlymų įstaigos veiklos tobulinimui skaičius.	3	4	5
E-01-06	Asmenines užduotis 50–100 proc. įgyvendinusių darbuotojų skaičius.	30	40	50
E-01-07	Darbuotojų, kėlusių kvalifikaciją, skaičius.	20	30	40
E-01-08	Kultūros centro bendruomenės pasiūlymų įstaigos veiklos tobulinimui skaičius (procentais).	5	10	15
E-01-09	Atestuotų darbuotojų skaičius	20	40	50
E-02-01	Mėgėjų meno kolektyvų skaičiaus pokytis.	50	52	55
E-02-02	Mėgėjų meno kolektyvuose dalyvaujančių skaičius.	650	680	720
E-02-03	Renginių ir kitų kultūrinės veiklos priemonių skaičių pokytis.	620	640	660
E-02-04	Išvykų į rajoninius, regioninius, tarptautinius festivalius ir konkursus skaičiaus pokytis.	10	14	18
E-02-05	Finansuotų projektų skaičiaus pokytis ir skirtų lėšų suma.	6	7	8
E-02-06	Parengtų profesionalių parodų skaičiaus pokytis.	4	5	6
ER-02-07	Parengtų bendradarbiavimo sutarčių skaičius.	3	4	5
E-02-08	Besinaudojančių Kultūros centro teikiamomis paslaugomis dalis, procentas (nuo rajono gyventojų skaičiaus).	12	13	14
E-02-09	Parengtų ir įgyvendintų neformaliojo vaikų ugdymo programų skaičius.	6	7	8

Kultūros centro strateginiam 2018–2020 metų planui pritarta Kultūros centro Darbo tarybos 2017 m. vasario 19 d. posėdžio protokoliniu Nr. 4

Kultūros centro strateginiam 2018–2020 metų planui pritarta Kultūros centro tarybos 2017 m. kovo 15 d. posėdžio protokoliniu Nr. 3